

TOPGGz in cijfers

Inleiding

- De Stichting Topklinische GGz geeft elk jaar een overzicht uit van de TOPGGz.
- Doelstelling: informeren en inzicht in en overzicht bieden van de TOPGGz in cijfers.
- Weergave van de TOPGGz-afdelingen per expertisegebied. Peildatum is 30 september 2025.
- Alle TOPGGz-afdelingen hebben een bovenregionale functie, zeker op het terrein van consultatie en andere vormen van kennisdeling.

Wat is TOPGGz?

- TOPGGz staat voor TOPklinische Geestelijke Gezondheidszorg
- TOPGGz is een keurmerk voor expertisecentra die:
 - Hoogspecialistische ggz bieden, gericht op patiënten met complexe problematiek
 - Patiëntgebonden wetenschappelijk onderzoek doen
 - Innoveren in diagnostiek en behandeling
 - Actief kennis delen
 - BIG14-professionals opleiden
 - Structureel betrekken van het ervarings- en naastenperspectief bij zorg, onderzoek en beleid

Wat is TOPGGz?

Ontwikkelen van kennis

TOPGGz-afdelingen onderzoeken wat werkt bij complexe problematiek, ontwikkelen vernieuwende behandelvormen en leren continu van ervaringen van patiënten. Zo ontstaat kennis die direct aansluit bij de praktijk én het herstel van mensen ondersteunt.

Delen van kennis

Via consultatie, meebehandelen, scholing en publicaties zijn TOPGGz-expertise en innovaties beschikbaar voor patiënten en professionals in het hele land.

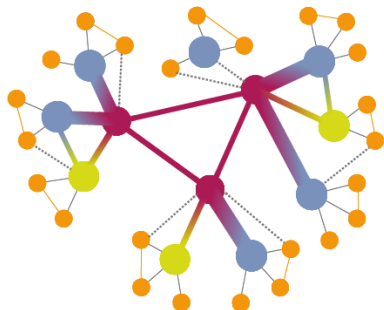
Samenwerken

TOPGGz-afdelingen werken in regionale en landelijke netwerken nauw samen met behandelaren, onderzoekers, het sociaal domein én met patiënten en naasten voor passende zorg, op het juiste moment en de juiste plek.

Hoe werkt TOPGGz?

Zorgaanbieders

Er worden vier categorieën zorgaanbieders voor patiënten onderscheiden.

Legenda

- Topreferente aanbieders: PUK en TOPGGz
- Sggz-aanbieders
- Ziekenhuizen, incl. PAAZ en MPU (niet UMC)
- Huisartsen, basis-ggz-aanbieders, sociaal domein

Samenwerking

Binnen het netwerk ggz-model worden drie netwerkklagen (superhubs-hubs-spokes) onderscheiden.

1. Topreferent netwerk

- Topreferente aanbieders (superhubs)

2. Bovenregionaal netwerk

- Topreferent(e) aanbieder(s) (superhubs)
- sggz, ziekenhuizen (hubs)

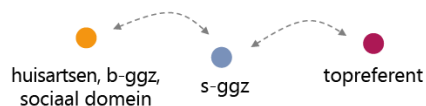
3. Lokaal netwerk

- sggz, ziekenhuizen (hubs)
- eerste- en nuldelijn (spokes)

Gelaagdheid

Binnen het netwerk ggz-model worden drie netwerkklagen onderscheiden, via welke lijnen de samenwerking in principe verloopt.

Onderwerpen

In het netwerk wordt samengewerkt op vijf onderwerpen.

1. Consultatie en advies

Via de gelaagdheid van het model wordt hoogspecialistische consultatie en advies aangeboden.

2. Patiëntenzorg

Op- en afschalen van zorg op basis van gelaagdheid in model (van poh-ggz tot hoogspecialistische en innovatieve behandelingen).

3. Onderzoek

Patiëntgebonden wetenschappelijk onderzoek in het kader van innovatie. Agenda op basis van signalen in het netwerk.

4. Innovatie

Innovaties ontwikkelen en beschikbaar stellen voor de totale ggz.

5. Opleiding, onderwijs en kennisdeling

Vanuit de superhubs worden inzichten uit onderzoek en innovaties structureel gedeeld met bovenregionale en met lokale netwerken.

Vooraf

- Cijfers voor prevalentie zijn afkomstig uit Nemesis 3 en totaal sggz zijn ontleend aan landelijke cijfers Vektis sggz ZPM over 2024. Niet van iedere expertise zijn eenduidige cijfers beschikbaar.
- Er zijn geen landelijke prevalentie- en sggz-cijfers openbaar beschikbaar voor jeugd.
- Aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen: totaal aantal patiënten in zorg ten tijde van laatste visitatie. Visitaties vinden één keer per vier jaar plaats.
- Percentage hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling wordt alleen vermeld voor expertisegebieden met tenminste drie TOPGGz-afdelingen, i.v.m. herleidbaarheid.
- Geen informatie meegenomen over hoogspecialistische ggz zonder TOPGGz-keurmerk.
- Topklinische eenheden zijn in deze analyse naar één of meerdere expertisegebieden geordend, echter alle afdelingen werken vanuit transdiagnostisch perspectief.
- Op de landkaarten worden alleen de hoofdlocaties van de afdelingen aangegeven, verschillende TOPGGz-afdelingen hebben meerdere locaties.

Aan de inhoud van deze rapportage kunnen geen rechten ontleend worden.

Samenvatting

- September 2025: max. 3 % van alle ggz-patiënten heeft een hoogspecialistische zorgvraag en is in zorg bij een TOPGGz-afdeling.
- Het gemiddeld aandeel patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag* op een TOPGGz-afdeling is 73% en varieert tussen de expertisegebieden: van 50% tot 100%.
- De vraag naar hoogspecialistische ggz varieert per patiëntengroep.
- Per expertisegebied wordt een beeld gegeven van de prevalentie en zorggebruik en de fysieke spreiding van het TOPGGZ-aanbod over het land.

** De hoogspecialistische zorgvraag wordt vastgesteld met een gevalideerd indicatie-instrument. Het minimum percentage moet ten minste 50% zijn om te voldoen aan het TOPGGz-criterium.*

Kerncijfers TOPGGz

Peildatum 30 september 2025

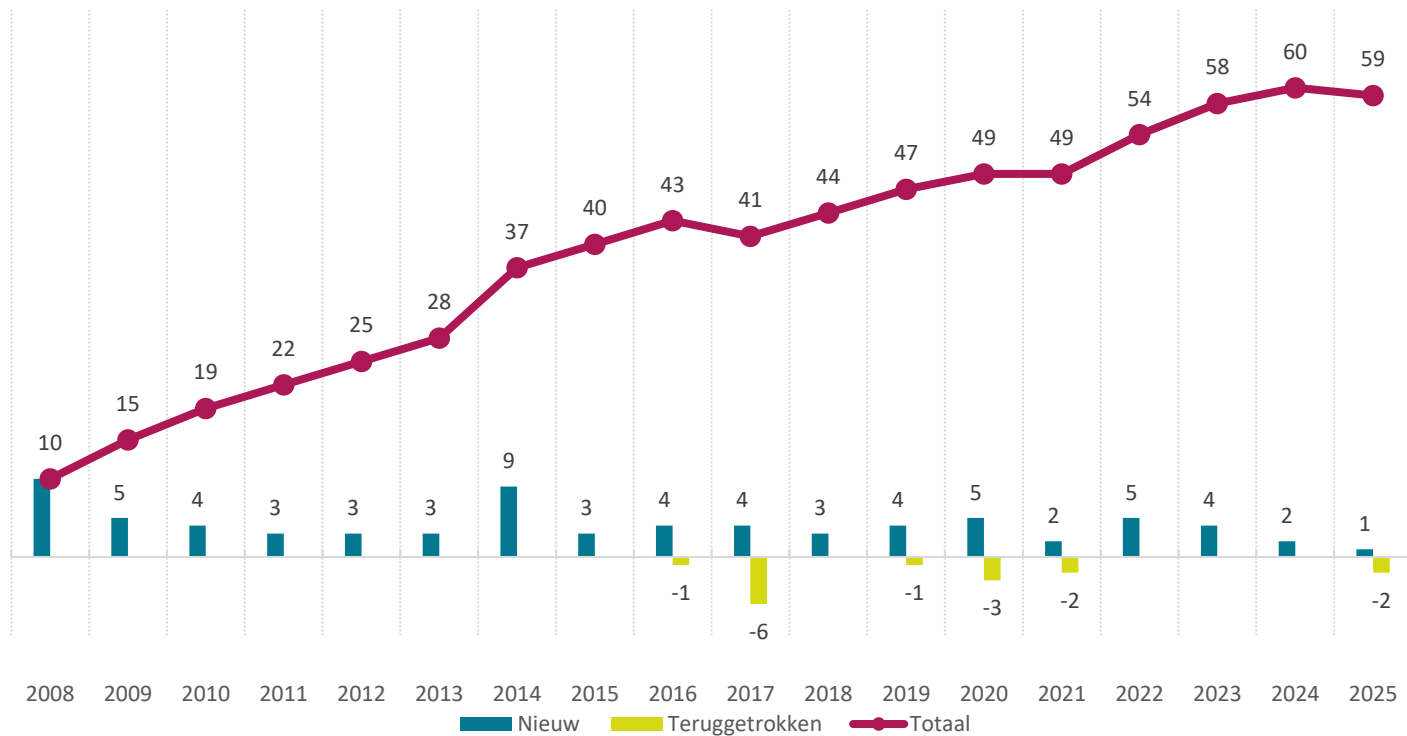
Aantal afdelingen	59
Aantal instellingen	26
Aantal expertisegebieden	16
Totaal aantal patiënten in zorg bij TOPGGz-afdelingen	48.299
Totaal aantal fte werkzaam op TOPGGz-afdelingen	3.743
% patiënten* met een hoogspecialistische zorgvraag en in zorg bij TOPGGz-afdeling t.o.v. totaal aantal patiënten* in sggz**	3,5%
% patiënten* met een hoogspecialistische zorgvraag en in zorg bij TOPGGz-afdeling t.o.v. totaal aantal patiënten* totale curatieve ggz**	3,0%

* Het gaat hier om het aantal volwassenen.

** Het percentage patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag varieert per TOPGGz-afdeling, maar bedraagt op iedere TOPGGz-afdeling minimaal 50%.

Weergave TOPGGz-keurmerken

Prevalentie en zorggebruik

Expertisegebied	Prevalentie NL*	Aantal patiënten in sggz	Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	% patiënten met hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling*	% patiënten met hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz
ADHD	405.000	48.761	1.032	*n.a.	*n.a.
Angststoornissen	1.925.000	88.181	2.923	69%	2%
Autisme	179.429	45.011	2.167	71%	3%
Bipolair	150.300	23.921	2.136	66%	6%
Depressie	1.240.000	144.131	1.794	74%	1%
Eetstoornissen	360.000	9.900	4.173	66%	28%
Forensische psychiatrie	n.a.	n.a.	4.154	73%	na.
Kinder- en jeugdpsychiatrie	n.a.	n.a.	9.466	71%	n.a.
LVB	*n.a.	*n.a.	303	88%	n.a.
Neuropsychiatrie	650.000	7.512	1.583	82%	17%
Ouderenpsychiatrie	514.812	69.463	2.719	75%	3%
Persoonlijkheidsstoornissen	897.147	74.343	6.275	80%	7%
Psychosen	89.715	47.723	722	91%	1%
Psychotrauma	1.327.778	100.580	3.616	76%	3%
Somatiek en psychopathologie	274.059	25.464	2.496	76%	7%
Verslaving	902.600	65.491	4.676	72%	5%

Bronnen: Nemesis-3 (prevalentie) & cijfers Vektis 2024 (aantal volwassen patiënten sggz). Landelijke cijfers kinder- en jeugdpsychiatrie sggz zijn niet beschikbaar. N.B.: het aantal patiënten telt niet op vanwege dubbeltellingen in de verschillende expertisegebieden.

*<3 TOPGGz-afdelingen

Expertisegebiedspecifieke informatie

- Aantal expertisegebieden actueel: zestien
- Per expertisegebied wordt gepresenteerd:
 - Naam en aantal TOPGGz-afdelingen
 - Geografische spreiding incl. alle hoofdlocaties van de TOPGGz-afdelingen
 - Aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. de sggz

Voor juiste interpretatie van gegevens, zie methodiek (slide 3)

Aantal TOPGGz-afdelingen	2
---------------------------------	----------

Aantal patiënten in sggz	48.761
--------------------------	--------

Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.032
-------------------------------------	-------

- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkeids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **Parnassia Groep** Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen - PsyQ Haaglanden

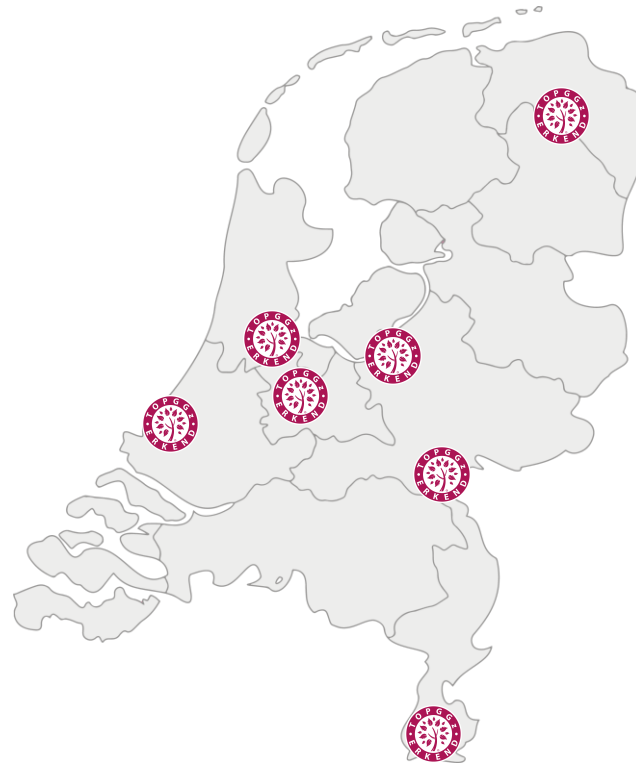
FACTS:

- Voor deze specialisatie wordt geen % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag gepresenteerd, omdat er slechts twee TOPGGz-afdelingen voor ADHD zijn.

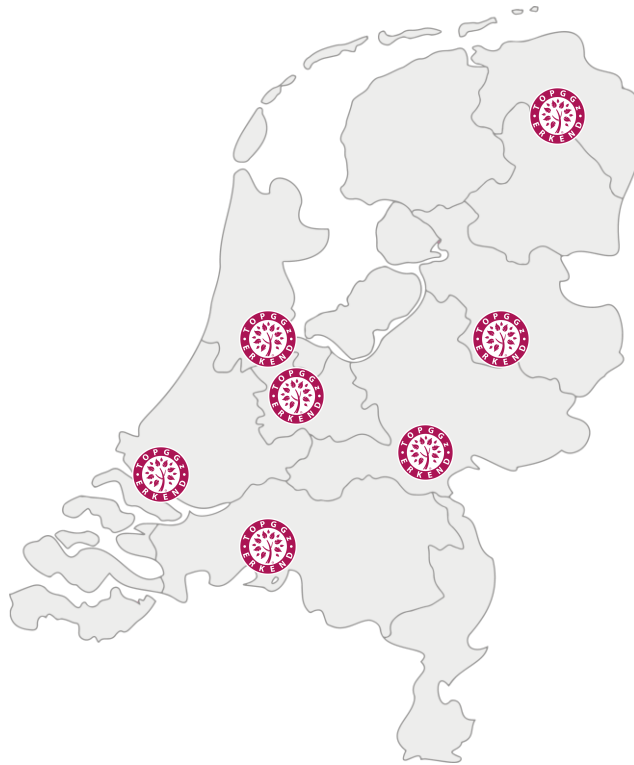
Aantal TOPGGz-afdelingen	7
Aantal patiënten in sggz	88.181
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.923
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	69%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

- **Altrecht** Academisch Angstcentrum
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor Transdiagnostische Psychotherapie
- **GGZ inGeest** Polikliniek Angst en Dwang
- **Lentis** Centrum Integrale Psychiatrie (CIP)
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor angst, dwang en trauma
- **Parnassia Groep** PsyQ Programma Angststoornissen
- **Pro Persona** Overwaal, Expertisecentrum Angst, Dwang en PTSS

FACTS:

- De meeste TOPGGz-afdelingen die zich richten op angststoornissen, behandelen ook dwang en/of PTSS.
- Het Centrum Integrale Psychiatrie behandelt ook patiënten met depressie.

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	45.011
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.167
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	71%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

- **Dimence** Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen
- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkheden- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **Jonx/Lentis** Autisme Team Noord-Nederland Groningen (ATN)
- **Parnassia Groep**
 - Leo Kannerhuis
 - Sarr Autisme Rotterdam

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	23.921
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.136
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	66%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	6%

- **Altrecht** Bipolair
- Expertisecentrum Depressie **Pro Persona** Nijmegen
- **GGZ inGeest** Academische Zorglijn Bipolair
- Netwerk **Dimence** Bipolair

FACTS:

- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt zowel patiënten met een unipolaire als een bipolaire depressie.

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	144.131
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.794
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	74%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	1%

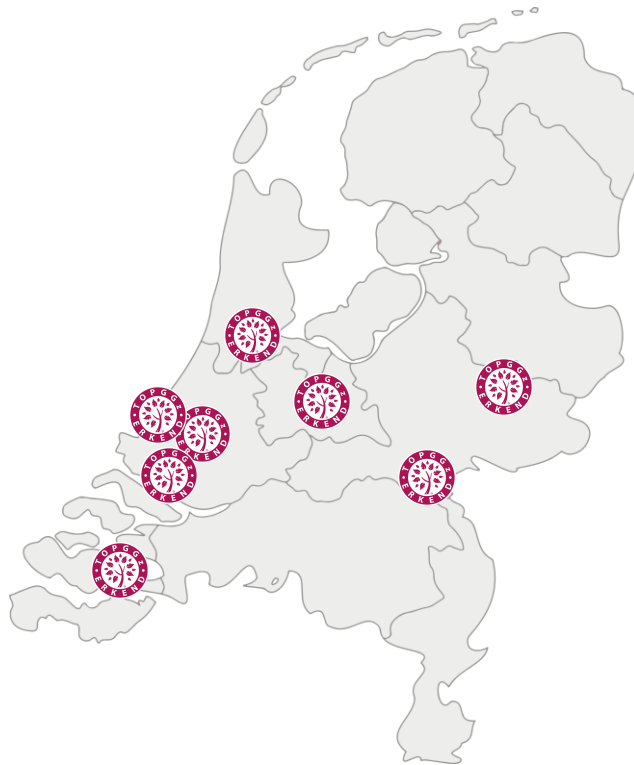
- Expertisecentrum Depressie **Pro Persona** Nijmegen
- **GGZ inGeest** Polikliniek Depressie locatie De Nieuwe Valerius (DNV)
- **Lentis** Centrum Integrale Psychiatrie (CIP)
- **Parnassiagroep** Expertisenetwerk Hardnekkig Depressie (EHD)

FACTS:

- Het Expertisenetwerk Hardnekkige Depressie heeft het TOPGGz-keurmerk sinds 2025.
- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt ook patiënten met een bipolaire depressie.

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	9.900
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.173
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	66%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	28%

- **Altrecht** Eetstoornissen Rintveld
- **Arkin** Novarum
- **Emergis/Parnassiagroep** Eetstoornis Experts Netwerk
- **GGNet** Amarum, expertisecentrum eetstoornissen
- **GGZ Rivierduinen** Eetstoornissen Ursula

Aantal TOPGGz-afdelingen

1

Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling

303

• Tactus Centrum Verslaving & LVB

FACTS:

- Eén TOPGGz-afdeling met de specialisatie verslaving en LVB, daarom geen weergave van het % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag.
- Daarnaast één TOPGGz-afdeling met diagnostiek LVB (Centrum voor neuropsychiatrie van Vincent van Gogh).

Licht verstandelijke beperking
volwassenen

FACTS:

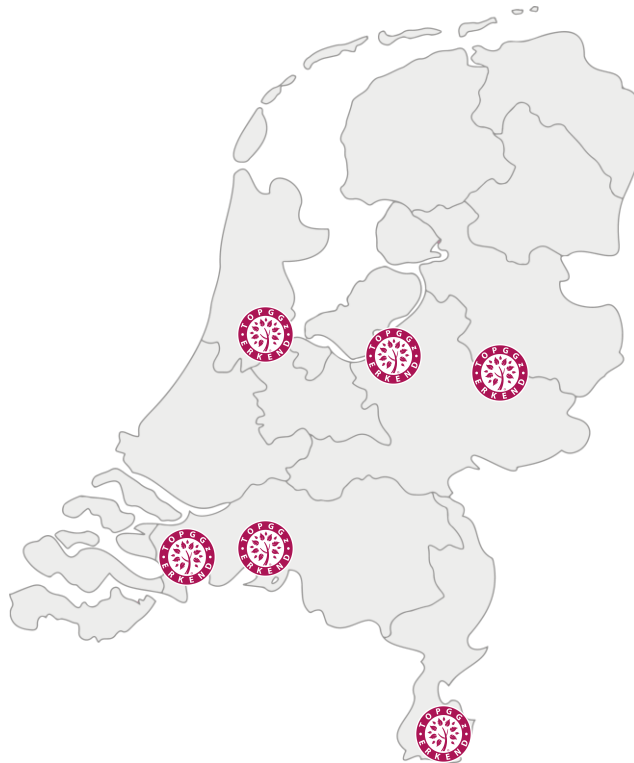
- De TOPGGz-afdelingen zijn vooral in het zuidelijk deel van Nederland vertegenwoordigd.

Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	7.512
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.583
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	82%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	17%

- **GGZ inGeest** Centrum voor Ouderen en Neuropsychiatrie
- **Vincent van Gogh** Centrum voor Neuropsychiatrie
- **GGZ Oost Brabant** Expertisecentrum Hersenletsel en Neuropsychiatrie

Aantal TOPGGz-afdelingen	6
Aantal patiënten in sggz	74.343
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	6.275
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	80%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	7%

- **Arkin** NPI Specialist in persoonlijkheidsproblematiek
- **de Viersprong**
Persoonlijkheidsstoornissen bij volwassenen
- **GGNet** Scelta
- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkheids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **GGz Centraal** Expertisecentrum voor Transdiagnostische Psychotherapie
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen

FACTS:

- Zorgaanbod van GGz Centraal - HYPE richt zich specifiek op vroege interventie bij jongeren t/m 25 jaar

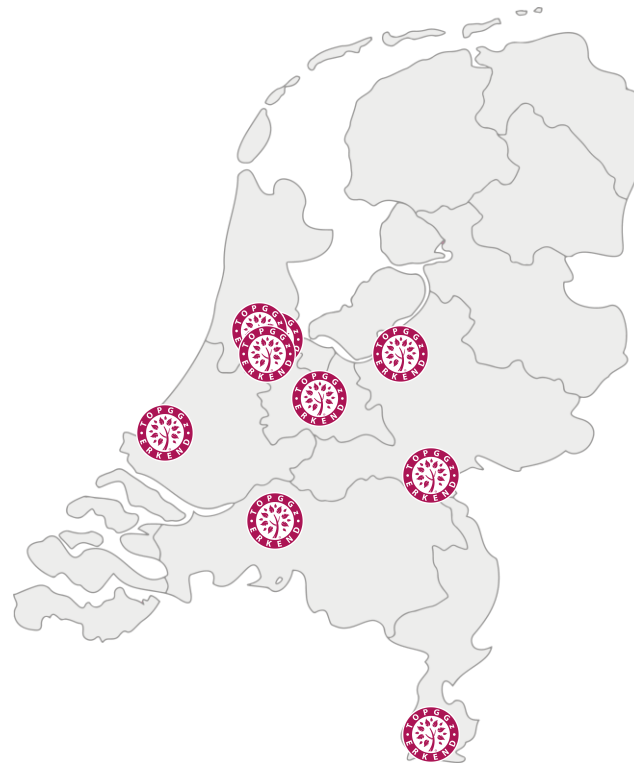
Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	47.723
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	722
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	91%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	1%

- **Arkin** Mentrum Herstelondersteunende Vervolgklinieken (HOV)
- **GGZ Drenthe** Psychosecircuit
- **Parnassia Groep** PsyQ EDIT Haaglanden

Aantal TOPGGz-afdelingen	9
Aantal patiënten in sggz	100.580
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	3.616
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	76%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

- **Altrecht** Academisch Angstcentrum
- **Arkin** Sinai Centrum
- **ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum**
ARQ Centrum'45
- **GGz Centraal** Expertisecentrum voor
Transdiagnostische Psychotherapie
- **GGZ inGeest** Polikliniek Angst en Dwang
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor angst,
dwang en trauma
- **Parnassia Groep** PsyQ Psychotrauma
Haaglanden
- **Pro Persona** Overwaal, Expertisecentrum
Angst, Dwang en PTSS
- **Reinier van Arkel** Psychotraumacentrum Zuid
Nederland

FACTS:

- Verschillende TOPGGz-afdelingen gericht op angststoornissen behandelen ook psychotrauma

Somatiek en psychopathologie volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	25.464
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.496
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	76%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	7%

- **Altrecht** Psychosomatiek Eikenboom
- **Dimence** Alkura, Specialistisch Centrum Aanhoudende Lichamelijke Klachten
- **Helen Dowling Instituut**, expertisecentrum psycho-oncologie

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	65.491
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.676
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	72%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	5%

- **Arkin** Jellinek, locatie Obrechtstraat
- **Novadic-Kentron** NK Vught detox, diagnostiek en behandeling
- **Parnassiagroep** Centrum Dubbele Problematiek (CDP)
- **Tactus** Centrum Verslaving & LVB
- **Vincent van Gogh** Korsakov Centrum voor alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.154
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	73%

- **De Forensische Zorgspecialisten** De Waag, afdeling agressie en vermogensdelicten
- **GGZ Drenthe** Forensisch Psychiatrische Kliniek
- **GGzE** De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie
- **Level** Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie

FACTS:

- Aantallen betreffen enkel de volwassenen.
- Twee TOPGGz-afdelingen voor kinder- en jeugdpsychiatrie en twee afdelingen voor volwassenen.

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	69.463
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.719
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	75%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkeids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **GGZ inGeest** Centrum voor Ouderen en Neuropsychiatrie
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen
- **Parnassia Groep** Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen - PsyQ Haaglanden

Aantal TOPGGz-afdelingen

17

Aantal patiënten op een TOPGGz-afdeling

9.466

FACTS:

- Geen betrouwbare landelijke cijfers beschikbaar over het aantal kinderen en jongeren in de sggz (bron: Kenniscentrum KJP).
- Het CBS heeft alleen cijfers beschikbaar over totale jeugdzorg.
- TOPGGz-afdelingen zijn met tien expertisegebieden verspreid over het land.
- Acht van de achttien afdelingen bieden uitsluitend kinder- en jeugdpsychiatrie, de overige afdelingen een combinatie van volwassenen en kinder- en jeugdpsychiatrie.

Eetstoornissen

Depressie

Gedragsstoornissen

Angststoornissen

Psychotrauma

Persoonlijkheidsstoornissen

Psychosen

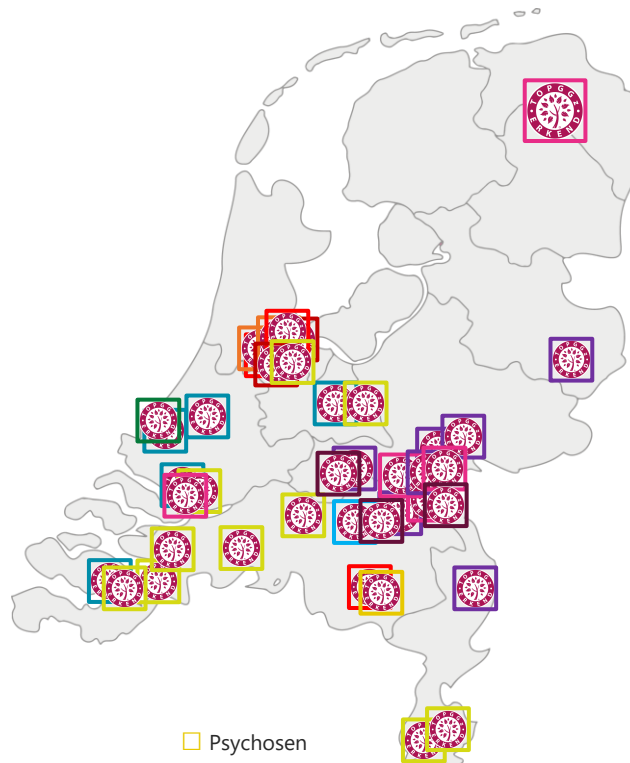
Infants

ADHD

Autisme

Transitiepsychiatrie

LVB

Kinder- en jeugdpsychiatrie (1)

Uitsluitend aanbod kinder- en jeugdpsychiatrie

Instelling	Afdeling	Specialisatie
de Viersprong	Persoonlijkheidsstoornissen bij jongeren	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Oost Brabant	Depressie Expertisecentrum Jeugd (DEC-J)	Depressie
Karakter	Centrum Jonge Kind	Infants
Karakter	Zorglijn Autisme-ADHD (Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen)	Autisme en ADHD
Level	Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Level	Expertisecentrum Dwang, Angst en Tics (DAT)	Angststoornissen
Level	Centrum voor trauma en gezin	Psychotrauma
Parnassia Groep	De Banjaard Ambulant Den Haag	LVB

Kinder- en jeugdpsychiatrie (2)

Zowel kinder- en jeugdpsychiatrie als aanbod voor volwassenen

Instelling	Afdeling	Specialisatie
Altrecht	Eetstoornissen Rintveld	Eetstoornissen
Emergis, Parnassagroep	Eetstoornis Experts Netwerk	Eetstoornissen
GGz Centraal	Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Rivierduinen	Eetstoornissen Ursula	Eetstoornissen
GGzE	De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Lentis/Jonx	Autisme Team Noord-Nederland Groningen (ATN)	Autisme
Mondriaan	Topklinisch centrum Transitiepsychiatrie	Transitiepsychiatrie
Parnassia Groep	Leo Kannerhuis	Autisme
Parnassia Groep	Sarr Autisme Rotterdam	Autisme

Wetenschappelijk onderzoek

Onderzoek op TOPGGz-afdelingen:

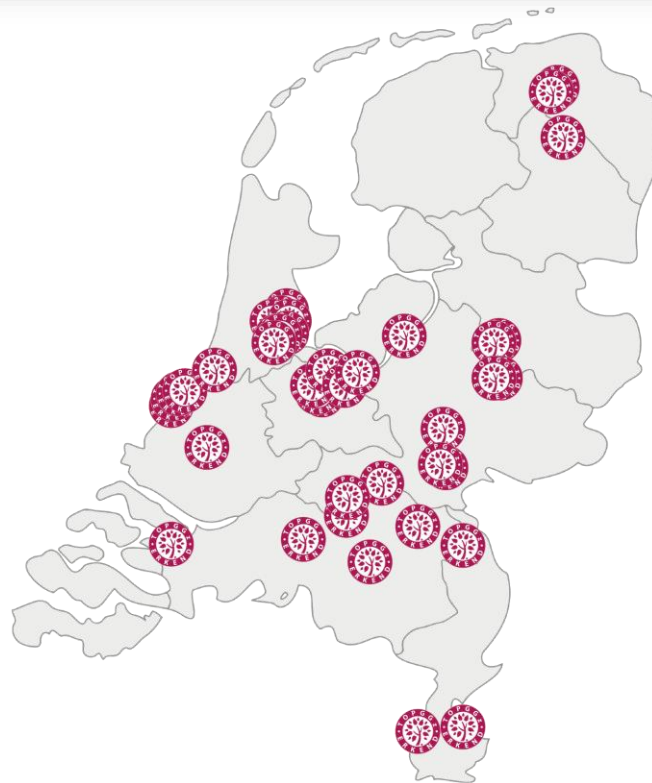
Patiëntgebonden,
wetenschappelijk onderzoek

73 hoogleraren, verbonden aan
verschillende faculteiten, o.a.
UMC's en sociale wetenschappen

167 senior onderzoekers,
merendeels scientist-practioners

Vragen?

Voor vragen over deze analyse kun je terecht bij Dineke Moerman:
d.moerman@topggz.nl.

©2026 Stichting Topklinische GGZ